

KARLOVA UNIVERZITA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček! Po jejich vyplnění hotový posudek prosím vytiskněte, podepište, odevzdejte ve dvou kopiích a zašlete elektronicky na adresu sekretariátu příslušné katedry!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucího práce Posudek oponenta

Autor/ka práce

Příjmení a jméno: Dvořák Jan

Název práce: Časopis Šťastný domov ve třech dekadách

Autor/ka posudku

Příjmení a jméno: Penkalová Lenka

Pracoviště:

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☐	☐	☒	☐	☐
1.2	Technika práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☐	☐	☒	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Autor měl předem jasno o dvou základních částech práce: jednou z nich měl být historický rozbor a tou druhou kvantitativní obsahová analýza. Zatímco analýzu Jan Dvořák realizoval, cílům, které si vytkl pro historickou část práce, nedostal. V tezích například předpokládá, že bude "zkoumat do jaké míry se mění obsahy předkládané časopisem spolu se svými čtenáři a čtenáři" nebo hodlá sledovat "změny ve skladbě redakce", "vliv historických událostí na dané médium" či se pokusit o "charakteristiku společensko-historického pozadí a jeho vliv na časopisy pro ženy". Nic z toho ale nakonec v bakalářské práci nenajdeme, a když, tak pouze v několika osamocených odstavcích či větách.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 (jedinečné a vynikající – výborné – velmi dobré – dobré – ještě akceptovatelné – téměř nevyhovující – zcela nedostatečné)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	6
2.2	Pochopení zpracované literatury a schopnost ji aplikovat	4
2.3	Zvládnutí zvolené techniky zpracování materiálu	4
2.4	Logičnost výkladu, podloženost závěrů	5

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Autor vychází především z toho, že pečlivě zpracoval tři předem zvolené ročníky časopisu Šťastný domov, protože právě tomuto periodiku je jeho bakalářská práce věnována. Vzhledem k tomu, že s jednotlivými články a rubrikami operoval v závěrečné kvantitativní analýze a podrobně je tedy znal, mne mrzí, že se v textu práce o konkrétním obsahu textů a rubrik v časopise mnoho nedozvíme. Informace o obsahu jsou rozptýlené a kusé, chybí jim kontext.

Obsahová analýza je formálně provedena dobře, v práci jsou zahrnuty i grafy a tabulky, ale k získaným datům by bylo třeba připojit jejich interpretaci. Takto se autor zastaví u toho, že v textu zopakuje výsledky analýzy, pečlivě uvede všechna data, ale nedostane se k dalšímu kroku, který by alespoň pro mě osobně byl teprve zajímavý.

Nevysvětlí, co všechna ta čísla znamenají, co říkají o časopise samém, jeho vývoji a zaměření.

Struktura výkladu působí poněkud nepromyšleně, míchají se kapitoly chronologické s tematickými a

biografickými. Poměrně velký prostor je věnován obecným a zkratkovitým definicím feminismu či ženských časopisů v úvodní části práce, které by mohly být užitečné ve chvíli, kdy by je autor dal do souvislosti s hlavním tématem práce – to ale nedělá. Autor se také pro mne zcela nepochopitelně zaměřil na rozbor románu na pokračování na stránkách Šťastného domova, který s tématem příliš nesouvisí. Naopak na kapitoly, které měly být jádrem práce – například ty o vývoji časopisu, jeho historickém zakotvení a kontextu, redakci či struktuře – zbývá v podstatě jen kolem 15 stran.

Odborné literatuře autor věnoval zcela nedostatečnou pozornost. V seznamu použité literatury figuruje všeho všudy necelá desítky odborných titulů, zbytek tvoří slovníkové a encyklopedické publikace a technické příručky. Tato nezakotvenost je pak velice znát, protože tím, že se autor na většině míst spoléhá jen na jeden zdroj, mu zcela chybí kritičnost. V obecněji laděných kapitolách pak to, že autor v literatuře nehledal odborné zázemí a kontext, vede k naprosto nepřijatelným zjednodušením a směšné banalizaci témat, která jsou pro práci důležitá. V kapitole o feminismu tak autor bez ladu a skladu kompiluje definice ze sociologického, filosofického a dokonce i etymologického slovníku, a to bez jakékoli vazby na konkrétní obsah práce. V kapitole věnované českému feminismu potom chce na několika stranách nastínit vývoj českého ženského hnutí, ale telegrafické výpisky z knihy Marie Neudorflové, kterou na jiném místě ostře kritizuje za nespolehlivost, nikam nevedou.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 (jedinečné a vynikající – výborné – velmi dobré – dobré – ještě akceptovatelné – téměř nevyhovující – zcela nedostatečné)

		Hodnocení známkou
3.1	Struktura práce	5
3.2	Funkčnost a přiměřenost poznámkového aparátu a odkazů	6
3.3	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejeté bez udání zdroje, hodnotte stupněm 7. Pokud v textu zjistíte přejeté pasáže vydávané neoprávněně autorem za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem bylo zahájeno disciplinární řízení.)	4
3.4	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte stupněm 7)	7
3.5	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava práce	5

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Poznámkový aparát v práci téměř úplně chybí. V celém textu lze najít pouhé čtyři poznámky pod čarou, není to ovšem proto, že by autor neměl co vysvětlovat či rozvádět. Na mnoha místech se čtenáři nedostane ani základní informace o osobách, o kterých se hovoří, chybí biografická data, někde i křestní jména. Určitě by nebylo těžké doplnit, jak se celým jménem jmenovala "Jelínková-Doubková" na straně 20 a další osoby zmiňované pouze příjmením. Uvést data narození a úmrtí je podle mne v podstatě povinností, přitom je autor neregistruje ani u osob, jimž věnuje větší prostor (například heslo Elišky z Purkyňů na straně 22).

Odkazy na literaturu v textu jsou, ale i tady se někdy vyskytují chyby. Na straně 15 se například autor odvolává na zdroj, který v seznamu literatury vůbec není uveden. Ačkoli formálně se autor rozhodl uvádět odkazy na literaturu v závorkách, při odvolání na internetový zdroj je najednou v textu poznámka pod čarou (strana 22). V seznamu literatury chybí seznam prostudovaných pramenů, takže se nedozvíme, které fondy autor prošel například v Památníku národního písemnictví.

Stylisticky je bakalářská práce odbytá, pravidlem jsou v ní vyšinití z větných vazeb a nesrozumitelné formulace. Text je plný překlepů a gramatických chyb, dokonce v něm zůstaly i pracovní poznámky.

Přílohy autor zařazuje s poznámkou, že se jedná o nekomentovaný výběr archiválií. K čemu ale takový nekomentovaný výběr je? Čtenář vůbec netuší, či jsou přetištěné pohlednice a dopisy, kdo je psal a proč jsou důležité. Nedozví se ani, ze kterého fondu PNP pocházejí.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost zpracování tématu apod.)

Jan Dvořák si pro svou bakalářskou práci vybral velmi zajímavé a dosud málo zpracované téma. Svůj výzkum správně a pochopitelně omezil na tři ročníky časopisu a neriskoval tak, že ho materiál zahltlí, ale přesto se v něm nakonec ztratil.

Největší nedostatek práce podle mě spočívá právě v tom, že autor se odchýlil od hlavního cíle práce, jímž mělo být zkoumání a popis jednotlivých ročníků časopisu a jejich proměn v čase. Do textu tak zařadil třeba už zmíněné a podle mě neústrojně kapitoly o feminismu a vývoji ženského hnutí v českých zemích nebo zbytečný esteticko-literární vědní exkurs o jednom z otištěných románů na pokračování, který v jeho podání vůbec nic nepřináší. Naopak se ale vyhnul psaní o tom, co do práce patří. Jen nejstručnějším možným způsobem zmiňuje kontext, v němž časopis Šťastný domov vycházel. Nedozevíme se téměř nic o konkurenci ostatních periodik pro ženy, o tom, jak se časopis v jednotlivých dekádách mění či nemění obsahově a formálně, jak se vyvíjí okruh autorů/autorek. Podobně jako neujasněná koncepce je z mého pohledu chybou nedostatek zázemí v odborné literatuře, z toho vyplývající nekritičnost a nepodložené závěry.

Nyní jen několik vybraných konkrétních výtek. Neodpustím si v plné šíři citovat například definici ženského časopisu, k níž autor došel na straně 7. "...ženský časopis na přelomu 19. a 20. století je takový, který má v názvu či podtitulu slovo žena, ženský apod. ... a (nebo alespoň) zabývá se otázkami ženství, jejich každodenními problémy jakožto i problémy emancipace. Ženské časopisy jsou tedy časopisy, které se zabývají z velké části tím, co bychom mohli nazvat českým feminismem." Takhle ledabylý a banalizující pokus o definici ani nepotřebuje komentář.

Stejně potíže, tedy zkratkovitost vedoucí k nemístným zjednodušením, jsou typické i pro následující kapitolu o českém feminismu. Autor se podle poznámek při svém výkladu opírá v podstatě jen o dva zdroje, jeden z nich, publikaci Marie Neudorflové, přitom na jiném místě označuje za nespolehlivou. Bez jakéhokoli vysvětlení dějiny českého feminismu redukuje na vývoj ženských spolků, jiné aspekty jednoduše vynechá.

V biografii Josefy Humpal-Zemanové, která byla zakládající osobností časopisu Šťastný domov, vychází Jan Dvořák zřejmě z článků v časopise Ženský svět. Nedozevíme se ale, o jaký článek/články přesně jde, kdo byl jejich autorem. Kdyby taková informace zajímala autora bakalářské práce, mohl alespoň kriticky zhodnotit, nakolik jsou informace z těchto článků spolehlivé, a vyhnout se přejímání adoračních a emocionálních formulací. Text vypovídá o tom, že autor sympatizuje s osobností, o níž by měl pokud možno objektivně informovat, a co je horší, přizpůsobuje těmto sympatiím interpretaci některých událostí v jejím životě.

Například o tak zvané aféře Humpal-Zemanová, která v roce 1905 několik týdnů vzrušovala českou veřejnost, píše na základě emotivně přepjatého, nesoudného a všemi kritizovaného článku Boženy Vikové-Kunětické. Viková-Kunětická je navíc jako hlavní zdroj nepřijatelná i proto, že se zasedání ženského spolku, kde došlo ke sporu Humpal-Zemanové s Charlottou Masarykovou, osobně nezúčastnila. Kdyby si autor dal tu práci a prošel literaturu, která o aféře informuje (není jí málo: namátkou publikace Gordona Schillinga Matka a dcera či studie Petry Štěpánkové ve sborníku V bludném kruhu), mohl jeho výklad být mnohem úplnější a hlavně kritičtější.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT MUSÍ VYJÁDŘIT:

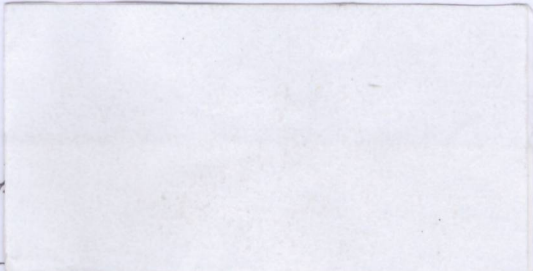
5.1	Proč se autor natolik zásadním způsobem odchýlil od tezí práce? Co ho vedlo například k zařazení kapitoly rozebírající časopisecký román na pokračování?
5.2	Mohl by autor zdůvodnit, proč tak málo pracuje s odbornou literaturou? Co ho vedlo k tomu, že se při psaní (jak sám přiznává) spoléhal hlavně na knihu Marie Neudorflové, kterou přitom sám označuje za nespolehlivou?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

výborně – velmi dobře – dobře – nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 6/6 2008

Podpis:

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích i zašlete elektronicky na adresu sekretariátu příslušné katedry!